

Na temelju članka 22. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 7/09., 10/10., 3/13., 4/15. – pročišćeni tekst i 6/18.), Županijska skupština Dubrovačko-neretvanske županije, na XX sjednici, održanoj XX prosinca 2018. godine, donijela je

PROGRAM POTICANJA RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI ZA RAZDOBLJE 2019. – 2021. GODINE

UVOD

Članak 1.

Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. – 2021. godine (u daljnjem tekstu: Program) je dokument koji definira ciljeve, mjere i aktivnosti u svrhu razvoja malog i srednjeg poduzetništva na području Dubrovačko-neretvanske županije. Cilj programa je stvaranja pozitivnog poduzetničkog okruženja za subjekte malog gospodarstva na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Program obuhvaća plan aktivnosti koje će se poduzimati tijekom 2019., 2020. i 2021. godine kroz realizaciju pojedinačnih projekata poticanja razvoja poduzetništva na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Program se provodi u suradnji s Javnom ustanovom Regionalna agencija Dunea, jedinicama lokalne samouprave, Centrom za poduzetništvo d.o.o., Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom, Zavodom za zapošljavanje, ostalim poduzetničkim potpornim institucijama, znanstvenim i obrazovnim institucijama te poslovnim bankama.

Programom se potiču poduzetnici registrirani u Republici Hrvatskoj uz uvjet da se investicija koja se potiče, ulaže na području Dubrovačko-neretvanske županije.

POVEZANOST SA STRATEŠKIM I KLJUČNIM DOKUMENTIMA

Članak 2.

Program je izrađen u skladu s Strategijom razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. koja za opći cilja postavlja povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj, a realizirati će se kroz aktivnosti poboljšanog pristupa financiranju, promocije poduzetništva i unapređenja poslovnog okruženja.

Program je također usklađen sa Županijskom razvojnom strategijom Dubrovačko-neretvanske županije 2016. – 2020. kojom su identificirane su potrebe malog i srednjeg gospodarstva te je definiran strateški cilj 1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva i njegovi prioriteti:

1.1 Unapređenje poslovnog okruženja za malo i srednje poduzetništvo,

1.2 Diversifikacija gospodarstva razvojem ključnih gospodarskih djelatnosti i poticanje investicija,

1.3 Razvoj znanja i inovacija u funkciji gospodarskog razvoja

Program je u skladu i s ostalim dokumentima važnim za njegovu provedbu kao što je Strategija razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012. – 2022., ICT Strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2014. – 2020. i Strategija razvoja ljudskih potencijala Dubrovačko-neretvanske županije 2016. – 2020. Također je u skladu sa Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. kao i Operativnim programom učinkoviti ljudskih potencijala 2014. - 2020. te ostalim sektorskim i drugim strategijama i programima na regionalnoj, nacionalnoj i razini Europske unije.

Kod izrade Programa uzimale su se u obzir smjernice Zakona o malom gospodarstvu EU (Small Business Act for Europe) a služi kao preporuka i vodič zemljama Europske unije.

PREGLED STANJA GOSPODARSTVA NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Članak 3.

Glavne odrednice razvoja gospodarstva Dubrovačko-neretvanske županije su turizam, poljoprivreda i korištenje mora u gospodarskom i prometnom smislu. Gospodarski razvitak u budućem razdoblju bi i dalje trebao biti usmjeren ka ugostiteljstvu i turizmu, brodarstvu, cestovnom i lučkom prometu, ekološki učinkovitijoj proizvodnji, vinogradarstvu, maslinarstvu te ribarstvu i marikulturi.

Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske u 2017. godini je 2,8% realno veći nego 2016. godine i već zadnje tri godine je zabilježena pozitivna stopa gospodarskog rasta. Međutim, takva razina BDP-a je još uvijek 4,1% niža u odnosu na godinu prije krize (2008.) a glavnom preprekom većem ekonomskom rastu se smatra izuzetno nepovoljna ekonomska struktura i sezonalno obilježje gospodarstva.

Tablica 1. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika RH i Dubrovačko-neretvanska županija u 2017. godini s pripadajućim rangovima

Teritorijalna razina		Republika Hrvatska	Dubrovačko – neretvanska županija
Broj poduzetnika	Broj	120.081	3.960
	Rang		8
Broj zaposlenih	Broj	882.884	20.774
	Rang		10
Ukupni prihod	Iznos	678.395.213	11.130.700
	Rang		12
Dobit razdoblja	Iznos	41.397.246	1.077.527
	Rang		8
Gubitak razdoblja	Iznos	19.511.749	491.732
	Rang		8
Neto Dobit	Iznos	21.885.497	585.794
	Rang		8

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Godišnje financijske izvještaje za 2017. godinu s područja Dubrovačko-neretvanske županije predalo je u Registar ukupno 3.960 poduzetnika, obveznika poreza na dobit; od kojih je 3.608 mikro poduzetnika, 315 malih, 31 srednja i 6 velikih poduzetnika. Od ukupno 3.960 poduzetnika, njih 2.611 ili 65,93% poslovalo je s dobiti razdoblja, a 1.349 ili 34,07 % iskazalo je gubitak razdoblja.

Kod poduzetnika u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u 2017. godini bilo je zaposleno 20.774 radnika, koji su ostvarili ukupne prihode u iznosu od 11,13 milijarde kuna, ukupne rashode od gotovo 10,39 milijardi kuna, dobit razdoblja u iznosu od 1,07 milijarde kuna, gubitak razdoblja od 491,73 milijuna kuna te neto dobit od 585,79 milijuna kuna.

Tablica 2. Ukupni prihodi rashodi poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije po područjima djelatnosti u 2017. godini

(iznosi u 000 kuna)

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi		Ukupni rashodi	
		2016.	2017.	2016.	2017.
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	92	138.538	146.504	135.997	137.822
B) Rudarstvo i vađenje	5	50.185	99.326	44.075	49.806
C) Prerađivačka industrija	270	582.887	621.666	576.414	596.741
D) Opskrba elekt. Energijom, plin. Parom i klimatizacija	10	70.127	106.418	55.295	81.930
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	42	305.474	323.426	301.242	320.369
F) Građevinarstvo	449	865.110	988.132	915.068	1.007.887
G) Trgovina na veliko i malo	756	2.158.131	2.321.699	2.060.482	2.236.294
H) Prijevoz i skladištenje	250	1.345.735	1.686.592	1.308.847	1.482.107
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	644	2.667.418	2.892.540	2.510.929	2.568.059
J) Informacije i komunikacije	112	142.117	160.859	120.104	140.149
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6	21.367	23.771	19.637	22.999
L) Poslovanje nekretninama	255	167.119	222.079	159.068	331.491
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	485	415.278	453.314	367.327	392.833
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	328	718.711	841.292	382.010	789.843
O) Javna uprava i obrana; obvezno soc. osiguranje	3	3.750	3.301	3.442	2.910
P) Obrazovanje	35	57.321	59.977	57.724	60.173
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	37	54.067	61.835	51.399	58.207
R) Umjetnosti, zabava i	58	22.299	35.361	22.067	36.060

rekreacija					
S) Ostale uslužne djelatnosti	114	65.179	72.566	64.183	72.730
T) Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	9	6.959	10.042	4.647	4.278
O) Fizičke osobe bez djelatnosti	92	138.538	146.504	135.997	137.822
Ukupno	3.960	9.857.771	11.130.700	9.459.958	10.392.689

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Promatramo li dobit i gubitak poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije u 2017. godini po veličinama poduzetnika možemo uočiti da je najviše bilo mikro poduzetnika. Mikro poduzetnici Dubrovačko-neretvanske županije (3.608 poduzetnika), od kojih je 2.302 koji su ostvarili dobit razdoblja u iznosu od 283,4 milijuna kuna, što predstavlja 26,3 % ukupne dobiti razdoblja županije. Ukupno ostvareni financijski rezultat mikro poduzetnika je neto gubitak u iznosu od 102,9 milijuna kuna (u 2015. godini iskazan je neto gubitak od 62,2 milijuna kuna).

Mali poduzetnici, njih 315, od čega je 277 ostvarilo dobit razdoblja u iznosu od 329,6 milijuna kuna, a 38 poduzetnika gubitak razdoblja od 84,8 milijuna kuna, ostvarili su u konačnici neto dobit od 244,7 milijuna kuna.

Od 31 srednje velika poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije, dobit razdoblja ostvarilo je 26 poduzetnika u iznosu od 188,1 milijuna kuna, a 5 poduzetnika su iskazali gubitak razdoblja u iznosu od 20,6 milijuna kuna, što je rezultiralo iskazivanjem neto dobiti u iznosu od 167,5 milijuna kuna.

Najveću neto dobit u 2017. godini ostvarilo je 6 velikih poduzetnika i ona je iznosila 276,4 milijuna kuna.

Tablica 3. Prikaz dobiti i gubitka poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije prema veličini poduzetnika

(iznosi u 000 kuna)

Veličina poduzetnika		Mikro	Mali	Srednji	Veliki	Ukupno
Broj poduzetnika	Dobitaša	2.302	277	26	6	2.611
	Gubitaša	1.306	38	5	0	1.349
Dobit razdoblja	2016.	183.486	262.498	137.379	242.881	826.244
	2017.	283.441	329.552	188.116	276.418	1.077.527
	Indeks	154,4	125,5	136,9	113,8	130,4
Gubitak razdoblja	2016.	245.709	188.653	10.640	95.159	540.161
	2017.	386.326	84.804	20.603	0	491.732
	Indeks	157,2	45,0	193,6	0	91,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U dobiti razdoblja poduzetnika županije najveći udjel imaju mali poduzetnici, 30,6 %, zatim slijede mikro s udjelom od 26,3 %, veliki s udjelom od 25,7 %, a najmanji udjel imaju srednji poduzetnici, 17,5 %.

Ukoliko pogledamo financijske rezultate u 2017. godini prema oblicima vlasništva evidentno je kako su na ukupne rezultate dominantan utjecaj imali poduzetnici u privatnom vlasništvu. Tako je u 2017. godini od ukupno 3.960 poduzetnika njih 3.842 bilo u privatnom vlasništvu.

U 2017. godini od 3.842 poduzetnika privatnog sektora Dubrovačko-neretvanske županije, 2.525 poduzetnika ostvarilo je dobit razdoblja u iznosu od 862,8 milijuna kuna, a 1.317 poduzetnika iskazalo je gubitak razdoblja u iznosu od 468,2 milijuna kuna, što je rezultiralo neto dobiti u iznosu od 394,6 milijun kuna. Poduzetnici u svim sektorima vlasništva ostvarili su neto dobit. Najveća neto dobit je iskazana u privatnom vlasništvu 394,6 milijuna kuna a najmanja u zadružnom vlasništvu 41 tisuća kuna.

Za poduzetnike Dubrovačko-neretvanske županije je 2017. godina, po svim pokazateljima, bila uspješnija od 2016. godine. neto dobit u 2017. godini je iskazana u iznosu od 585,8 milijuna kuna dok je u 2016. iskazana u iznosu od 286,1 milijuna kuna.

Ostvarena je dobit razdoblja u iznosu 1,1 milijardu kuna koja je veća za 30,4% u odnosu na prethodnu godinu i gubitak razdoblja u iznosu od 491,7 milijuna kuna koji je za 9,0% manji u odnosu na prethodnu godinu.

Mali, srednje veliki i veliki poduzetnici ostvarili su neto dobit, a mikro poduzetnici su iskazali neto gubitak u iznosu od 102,9 milijuna kuna. Mali poduzetnici su iskazali neto dobit u visini od 244,7 milijuna kuna, srednje veliki u iznosu od 167,5 milijuna kuna, a veliki u iznosu od 276,4 milijuna kuna.

Promatrajući uspješnost poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije prema vlasništvu, poduzetnici u svim oblicima vlasništva su ostvarili neto dobit. Najveću neto dobit iskazali su poduzetnici privatnog sektora u iznosu od 394,6 milijuna kuna koja je povećana za 35,9% u odnosu na prethodnu godinu (u 2016. godini iskazali su neto dobit od 290,3 milijuna kuna).

Najveću neto dobit ostvarili su poduzetnici iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i to u iznosu od 275,4 milijun kuna što predstavlja povećanje od 113,6% u odnosu na 2016. godinu. Poduzetnici djelatnosti L-poslovanje nekretninama iskazali su najveći neto gubitak od svih djelatnosti i to u iznosu od 118,2 milijuna kuna.

Analiza poslovanja poduzetnika Dubrovačko-neretvanske županije u 2017. godini, prema područjima djelatnosti, prema dobiti razdoblja pokazuje da su najveći pozitivan doprinos u ukupnim rezultatima dali poduzetnici djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (351,9 milijuna kuna dobiti razdoblja), na drugom mjestu su poduzetnici u djelatnosti prijevoza i skladištenja (199,7 milijuna kuna), a na trećem mjestu poduzetnici trgovine na veliko i na malo (133,7 milijuna kuna). Najveći broj poduzetnika bio je u trgovini na veliko i malo (756), a zatim prema brojnosti slijede poduzetnici u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (644) koji su imali najveće prihode i to u iznosu od gotovo 2,9 milijardi kuna, ali ujedno i najveće rashode, u iznosu od 2,6 milijardi kuna. Poduzetnici trgovine i pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane zajedno sudjeluju u ukupnim prihodima Dubrovačko-neretvanske županije s 46,8%, a u ukupnim rashodima županije s udjelom od 46,2%.

PROVEDENE AKTIVNOSTI I REZULTATI

Članak 4.

Dubrovačko-neretvanska županija je u proteklih nekoliko godina provodila više projekata s ciljem poticanja malog i srednjeg gospodarstva, a koji se danas nalaze u različitom stupnju provedbe. U svezi s time provodi se deset (10) kreditnih programa koji su formirani prema potrebama pojedinih skupina malih i srednjih poduzetnika. Gledajući ciljanu skupinu po sektorima i djelatnostima gotovo su svi zastupljeni s posebnim naglaskom na turizam, prijevoz putnika tereta morem i kopnom, ruralni razvoj i ekološku poljoprivredu.

Kreditne programe možemo podijeliti i po izvorima sredstava na način da se dijele na one financirane sredstvima Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije temeljem donošenja

Programa i sve ostale koji se financiraju iz sredstava nacionalnih tijela (nadležna Ministarstva) te kombinacije istih. Od 1998. godine realizirano je 235.568.668,04 kuna kreditnih sredstava kroz 29 kreditna programa te je odobreno 578 poduzetnička zahtjeva.

Sukladno Pravilniku o korištenju usluga Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik (Klasa: 301-1/13-01/20, Urbroj: 2117/1-01-15-27) te sukladno Sporazumu – osnivanje Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik (Klasa: 301-01/13-01/20, Urbroj: 2117/1-01-15-31), Dubrovačko-neretvanska županija u 2018.g. korisnicima Poduzetničkog inkubatora Dubrovnik dodijelila ukupno 132.968,66 kn potpora male vrijednosti, od čega se 126.976,00 kn odnosi na potporu za korištenje poslovnog prostora, 3.500,00 kn na knjigovodstvene usluge, 1.992,66 kn na izradu poslovnog plana te 500,00 kn za članarinu u virtualnom inkubatoru.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije provode se još i sljedeći projekti od ključne važnosti za gospodarstvo:

- Poduzetnički inkubator Dubrovnik,
- Projekt Poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra u Pločama,
- Projekt Kongresni centar,
- Projekt „Rural Dubrovnik-Neretva“,
- Projekt Izgradnja sustava navodnjavanja SN GLOG,
- Centar kompetencije za agrume – CEKOM,
- Biološki monitoring Malostonskog zaljeva i Malog mora.

CILJANA SKUPINA

Članak 5.

Program je namijenjen malim i srednjim poduzetnicima registriranim na području Dubrovačko-neretvanske županije, a razvrstavamo ih prema definicijama Zakona o računovodstvu. Poduzetnici u smislu Zakona razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su; iznos ukupne aktive, iznos prihoda, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine. ("Narodne novine". broj 78/15., 134/15. i 120/16.) i Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva ("Narodne novine" br. 29/02., 63/07., 53/12., 56/13. i 121/16). Oba zakona su prilagođena kriterijima koji se primjenjuju u EU.

Zakon o računovodstvu prepoznaje sljedeće kategorije poduzetnika:

- Mikro poduzetnici – oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta: ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna, prihod 5.200.000,00 kuna, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 10;
- Mali poduzetnici - su ni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta: ukupna aktiva 30.000.000,00 kuna, prihod 60.000.000,00 kuna, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 50;
- Srednji poduzetnici – oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta: ukupna aktiva 150.000.000,00 kuna, prihod 300.000.000,00 kuna, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine - 250;
- Veliki poduzetnici - poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje u najmanje dva od tri sljedećih uvjeta; ukupna aktiva 150.000.000,00 kuna, prihod 300.000.000,00 kuna, prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 250. Banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, *leasing*-društva, društva za upravljanje UCITS fondovima, društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, UCITS fondovi, alternativni

investicijski fondovi, mirovinska društva koja upravljaju obveznim mirovinskim fondovima, dobrovoljni mirovinski fondovi, obvezni mirovinski fondovi te mirovinska osiguravajuća društva, društva za dokup mirovine, faktoring-društva, investicijska društva, burze, operateri MTP-a, središnja klirinška depozitarna društva, operateri središnjeg registra, operateri sustava poravnanja i/ili namire i operateri Fonda za zaštitu ulagača neovisno o tome ispunjavaju li uvjete iznosa ukupne aktive, iznosa prihoda i prosječnog broja radnika tijekom poslovne godine;

- Novoosnovani poduzetnici i poduzetnici sa statusom promjenom razvrstavaju se u skladu sa prethodno navedenim uvjetima ovoga članka na temelju pokazatelja za razdoblje od datuma osnivanja, odnosno statusne promjene do kraja njihove prve poslovne godine, odnosno na zadnji dan tog razdoblja. Za potrebe razvrstavanja poduzetnici iz ovoga stavka iznos prihoda preračunavaju na godišnju razinu.

Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva prepoznaje i kategoriju:

- Fizičke i pravne osobe – koje samostalno i trajno obavljaju dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka na tržištu, te moraju zadovoljiti 3 uvjeta: prosječno godišnje zapošljavati manje od 250 zaposlenika, biti neovisni u poslovanju (što znači da druge fizičke ili pravne osobe pojedinačno ili zajednički nisu vlasnici više od 25 % udjela u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva), ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 50.000.000 EUR ili imati zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imati dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti do 43.000.000 EUR,

a s obzirom na veličinu subjekta, poduzetnici se dijele na:

- Mikro subjekti – fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju manje od 10 radnika, ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti do 2.000.000 EUR, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 EUR;
- Mali subjekti – su fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju manje od 50 radnika, prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 EUR, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 EUR;
- Srednji subjekti – fizičke i pravne osobe koje prosječno godišnje zapošljavaju između 50 i 249 radnika, ostvaruju ukupni godišnji prihod u protuvrijednosti od 10.000.000 EUR do 50.000.000 EUR ili imaju zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u protuvrijednosti od 10.000.000 EUR do 43.000.000 EUR.

CILJEVI PROGRAMA

Članak 6.

Ciljevi Programa poticanja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019 – 2021. godine su, uzimajući u obzir nacionalne strateške ciljeve Razvojne strategije Dubrovačko-neretvanske županije i njegove pojedine prioritete i mjere, kako slijedi:

Strateški cilj 1. Povećanje konkurentnosti i uspostaviti održivi gospodarski rast i razvoj:

1.1 Unapređenje poslovnog okruženja za malo i srednje poduzetništvo

1.1.1 Jačanje poduzetničke potporne infrastrukture i kapaciteta potpornih institucija,

- 1.1.2 Poticanje umrežavanje poduzetnika,
- 1.1.3 Diversifikacija i olakšanje pristupa izvorima financiranja za poduzetnike,
- 1.1.4 Jačanje konkurentnosti poduzetnika obrazovanjem.
- 1.2 Diversifikacija gospodarstva razvojem ključnih gospodarskih djelatnosti i poticanjem investicija
 - 1.2.1 Unapređenje turističke djelatnosti,
 - 1.2.2 Unapređenje poljoprivredne djelatnosti, ribarstva i akvakulture,
 - 1.2.3 Podrška promociji i izvoznim aktivnostima ključnih gospodarskih aktivnosti,
 - 1.2.4 Poboljšanje investicijske klime,
 - 1.2.5 Razvoj kulturno kreativnih industrija i drugih djelatnosti zasnovanih na znanju, inovaciji i tehnologiji.
- 1.3 Razvoj znanja i inovacija u funkciji gospodarskog razvoja
 - 1.3.1 Osnaživanje veza između znanstveno-obrazovnih i institucija i gospodarstva i jačanje kapaciteta istraživanja i razvoja,
 - 1.3.2 Uvođenje novih tehnologija i inovacija u gospodarstvo.

Strateški cilj 2. Poboljšati održivo upravljanje prostorom, resursima i infrastrukturom:

- 2.1. Unapređenje infrastrukture
 - 2.1.1. Poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje,
 - 2.1.2. Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom,
 - 2.1.3. Unapređenje organizacije svih oblika prometa i odgovarajuće infrastrukture,
 - 2.1.4. Unapređenje energetske infrastrukture,
 - 2.1.5. Unapređenje društvene infrastrukture,
- 2.2. Zaštita okoliša i upravljanje prostorom
 - 2.2.1. Unapređenje sustava za praćenje stanja i zaštitu svih okolišnih sastavnica,
 - 2.2.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije,
 - 2.2.3. Unapređenje sustava prostornog planiranja,
- 2.3. Održivo upravljanje ekološkom mrežom, prirodnom i kulturnom baštinom
 - 2.3.1. Unapređenje sustava upravljanja i zaštite kulturne baštine,
 - 2.3.2. Unapređenje sustava upravljanja i zaštite prirodne baštine i ekološke mreže,
 - 2.3.3. Aktivna promocija kulturne i prirodne baštine.

Prioriteti i mjere su određene sa ciljem:

- Stvaranja pretpostavki za brže ostvarivanje pozitivnih gospodarskih pokazatelja,
- Očuvanja postojećih radnih mjesta i povećanja zaposlenosti ,
- Povećanja broja subjekata malog i srednjeg gospodarstva,
- Povećanje stope opstanka novoosnovanih subjekata i osiguravanje njihove trajnosti,
- Jednostavnijeg pristupa izvorima financiranja,
- Internacionalizacije poslovanja i poticanje izvoznih aktivnosti,
- Povećanja ulaganja,
- Diversifikacije gospodarskih djelatnosti,
- Koordinacije i povećanja efikasnosti poduzetničkih potpornih institucija.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Članak 7.

Dubrovačko-neretvanska županija će i u godinama na koje se program odnosi subvencionirati odobrene projekte završenih kreditnih programa koje je Županija samostalno pokrenula u

suradnji sa poslovnim bankama: Poticaj Plus (2006.), Poticaj 2010., Poticaj 2011., Početnik i Poticaj (2014), Razvoj i Ruralni razvoj (2015.) te Razvoj 2017.

Aktivnost 1. *Subvencioniranje projekata po zajedničkim projektima*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Nastavlja se suradnja sa Ministarstvom poduzetništva i obrta na Projektima Mikrokreditiranje 2008. i Mjera 1 – Kreditom do uspjeha 2014., kroz subvencioniranje kamatne stope za poduzetnike – krajnje korisnike kreditnih sredstava, do trenutka konačne otplate odobrenih kreditnih sredstava iz navedenih Programa.

Za Program Mikrokreditiranje 2008., Dubrovačko-neretvanska županija je do sada isplatila 136.408,69 kuna na ime subvencije kamatne stope.

Po Programu Mjera 1- Kreditom do uspjeha 2014., Dubrovačko-neretvanska županija je do sada isplatila 119.419,67 kuna na ime subvencije kamatne stope.

Aktivnost 2. *Kreditni program „SKOR – Subvencijom kamate do održivog razvoja“*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Dubrovačko-neretvanska županija je od svog osnutka poticala rast i razvoj poduzetništva putem kreditnih programa uz poticajne mjere kao što su garantna sredstva te subvencije kamata.

I u narednom razdoblju, od 2019. do 2021. godine, Županija će putem Upravnog odjela za gospodarstvo i more pokrenuti novi kreditni program uz poticajnu mjeru – subvenciju kamatne stope. Uvjeti kreditiranja će biti definirani kroz pregovore s poslovnim bankama na području naše županije.

Osnovne karakteristike kreditnog programa su:

1. Kreditni potencijal: 30.000.000,00 HRK,
2. Visina kredita: 50.000 HRK do 1.000.000,00 HRK ili u protuvrijednosti u EUR
3. Poticajna mjera: subvencija kamatne stope od 1 do 3 postotna poena (gdje je uključeno 0,5 postotnih poena za ekološke projekte i/ili 0,5 postotnih poena za tvrtke u kojima 1 ili više žena posjeduju najmanje 51% kapitala u društvu, ili je žena predsjednica uprave društva),
4. Izvor sredstava: Proračun Dubrovačko-neretvanske županije,
5. Korisnici kredita: fizičke osobe upisane u obrtni registar – obrti, obiteljska poljoprivredna gospodarstva – OPG, mala i srednja trgovačka društva u 100% privatnom vlasništvu,
6. Rok otplate: 10 godina, uz poček od 1 godine koji je uključen u otplatu
7. Namjena kredita:
 - kupnja, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata,
 - kupnja zemljišta za izgradnju gospodarskog objekta,
 - informatizacija poslovanja,
 - nabava opreme ili pojedinih dijelova opreme,
 - obrtna sredstva u funkciji investicija ili za unapređenje poslovanja
8. Krediti se ne odobravaju za slijedeće namjene:
 - kupovina udjela u trgovačkim društvima,
 - ulaganja u kockarnice, igračnice, točionice pića i caffè barove,
 - ulaganja u trgovinu i poljoprivrednu djelatnost (osim opreme),
 - ulaganja u vrijednosnice,
 - kupovina zemljišta za poljoprivredni uzgoj, sadnica, stada, jata i trajnih nasada,

- financiranje ekološki neprihvatljivih programa,

Kreditni program traje do iskorištenja sredstava namijenjenih subvenciji kamatne stope a najkasnije do 15.12.2021.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore.

Subvencija kamatne stope se smatra potporom male vrijednosti i kao takva se prijavljuje u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 3. *Javni poziv – sufinanciranje projekata organizacije manifestacija u turizmu te drugih oblika promidžbe poduzetništva i turizma*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Dubrovačko-neretvanska županija će i dalje nastaviti s sufinanciranjem nastupa županijskih gospodarstvenika na specijaliziranim sajmovima (poticanje ulaganja, vinarstvo, maslinarstvo, pčelarstvo, turizam, marikultura), ovisno o iskazanom interesu poduzetnika s područja Županije. Osim sufinanciranja nastupa na sajmovima, Dubrovačko-neretvanska županija će tijekom 2019. godine organizirati ili sudjelovati u organizaciji i/ili financiranju sajмова (mediteranska prehrana, agroturizam, pčelarstvo, vinski festival). Za provedbu ovih aktivnosti osigurana su sredstva u proračunu Dubrovačko-neretvanske županije na pozicijama Upravnog odjela za gospodarstvo i more.

S obzirom da nastupi na sajmovima, posebice onim inozemnim, iziskuju značajna financijska sredstva poduzetnici vrlo često nisu u mogućnosti samostalno podmiriti sve troškove takvih aktivnosti - plaćanje zakupa i uređenja prostora, troškove transporta robe, troškove izrade propagandnog materijala i dr., županija planira sufinancirati ove aktivnosti.

Projekti poduzetnika koji budu usmjereni na plasman proizvoda s oznakom kvalitete Rural Dubrovnik Neretva Quality će biti posebno praćeni u okviru ove aktivnosti.

Dubrovačko-neretvanska županija će nastaviti poticati rad strukovnih udruženja i udruga koje okupljaju male poduzetnike i realiziraju programe iz segmenta ruralnog turizma. Udruženja i udruge trebaju za svoj rad donijeti jasno definiran program s planom aktivnosti i financijskim planom te okvirnim godišnjim planom aktivnosti. Osim udruga, Županija će podupirati udruženja i subjekte čije se aktivnosti odnose na edukaciju članova, malih poduzetnika, zajedničku promociju, nastupanje na specijaliziranim sajmovima i manifestacijama, ekološki prihvatljivi projekti i druge aktivnosti koje su usmjerene potpori poduzetnika koji se bave ruralnim turizmom u ruralnim prostorima.

Za navedene projekte/aktivnosti će se raspisati Javni pozivi za iskaz interesa za sufinanciranje projekata organizacije manifestacija u turizmu te drugih oblika promidžbe poduzetništva i turizma u Dubrovačko-neretvanskoj županiji za 2019. godinu. Javnim pozivima će biti obuhvaćene udruge, poduzetnici i turističke zajednice i institucije koje provode projekte i aktivnosti iz navedenog djelokruga. Raspisanim pozivom će se, osim namjene i korisnika, jasno definirati i kriteriji za dodjelu sredstava te prava i obveze korisnika. Odluku o rasporedu sredstava donosit župan na prijedlog Povjerenstva za odabir projekata. Županija će osigurati i potrebna sredstva za neplanirane i naknadne projekte za koje se utvrdi da su od interesa za razvoj i promociju poduzetništva.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 4. *Javni poziv – sufinanciranje izrade poslovnih planova*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Dubrovačko-neretvanska županija planira dodatno poticati rast i razvoj poduzetnika kroz sufinanciranje izrade poslovnih planova koji su jedan od osnovnih dokumenata potrebnih za prijavu za kreditiranje ili odobrenje potpora. Planira se sufinancirati do najviše 50% troškova izrade poslovnih planova koje poduzetnik izrađuje za prijavu na kreditne programe i druge potpore koje provode Dubrovačko-neretvanska županija, HAMAG i HBOR.

Za provedbu ovih aktivnosti osigurana su sredstva u proračunu Dubrovačko-neretvanske županije na pozicijama Upravnog odjela za gospodarstvo i more.

Aktivnost 5. *Projekt „Rural Dubrovnik Neretva Quality“*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Tijekom prvog kvartala godine, ovisno o iskazanom interesu, Županija će ponovno pokrenuti aktivnosti na dodjeli Oznake "Rural Dubrovnik Neretva Quality", što podrazumijeva ugovaranje s ciljem dodjele oznake i praćenje proizvođača tradicijskih gastro suvenira i poslovnih subjekata koji će biti nositelji Oznake. Županija će kontinuirano pratiti standard kvalitete proizvoda na tržištu te u skladu s aktivnostima poduzetnika promovirati Projekt u okviru plana promocije s naglaskom na pozicioniranje proizvođača i poticanje novih poduzetnika koji prihvate definirane projektne kriterije. Županijsko Povjerenstvo za dodjelu oznake i Povjerenstvo za ocjenu organoleptičkih svojstava proizvoda će periodično ocjenjivati pristigle uzorke u cilju dodjele novih oznaka kvalitete i kontrole dodijeljenih.

S novim nositeljima Oznake će se ugovoriti međusobna prava i obveze te će im se osigurati startni paket definirane jedinstvene ambalaže za proizvode.

Turistička ponuda ruralnih područja Dubrovačko-neretvanske županije nosi zajednički vizual pod nazivom „Rural Dubrovnik – Neretva“ te se sve aktivnosti u ovom segmentu vežu uz ovaj vizual.

Aktivnost 6. *Projekt „Vinski festival – Winefest Dubrovnik“*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Vinski festival - Dubrovnik FestiWine održava se od 2014. godine, kada je nastao kao regionalni vinski festival Dubrovačko neretvanske županije, s ciljem promocije autohtonih sorta Dubrovačko neretvanske županije kao i vinske kulture. Tijekom Vinskog festivala okupljaju se vodeći proizvođači i distributeri vina iz Hrvatske i okolnih zemalja. Ciljevi i vizija ovog najjužnijeg hrvatskog festivala vina, koji iz godine u godinu raste, i dalje su „promocija kulture konzumacije vina, okupljanje vodećih proizvođača i distributera, kao i razmjena iskustava vinara i drugih stručnjaka, te daljnji rast industrije“. Dubrovačko-neretvanska županija kao organizator ovog festivala dodatno potiče izlagače s područja naše županije uz subvenciju kotizacije za sudjelovanje na festivalu.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 7. *Informiranje poduzetnika i zainteresirane javnosti o mogućnostima financiranja iz nacionalnih i međunarodnih izvora*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
Centar za poduzetništvo d.o.o.
Javna ustanova Regionalna agencija Dunea

1. Informiranje poduzetnika o projektima Dubrovačko-neretvanske županije, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva turizma i Hrvatske banke za obnovu i razvoj

U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg prezentiranja i iskorištavanja Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva za 2019. godinu, te programa nadležnih Ministarstava i HBOR-a, nastavit će se suradnja s jedinicama lokalne samouprave, lokalnim tiskanim i elektroničkim medijima. Kroz novinske napise, televizijske i radijske emisije, te putem organiziranja radionica, poduzetnici će i dalje dobivati korisne i točne informacije glede svih projekata poticanja poduzetništva.

2. Informiranje poduzetnika o natječajima koje raspisuje Europska unija i njihovog korištenja za poduzetnike

Sve aktivnosti vezane za projekte Europske unije provode se putem JU RA Dunea, Centra za poduzetništvo d.o.o. i nadležnih upravnih odjela županije koji o istima informiraju poduzetnike s područja Dubrovačko-neretvanske županije.

Dubrovačko-neretvanska županije od 2010. godine ima svoj predstavnički ured u Bruxellesu, putem kojeg promiče i informira strane ulagače o mogućnostima ulaganja u Dubrovačko-neretvansku županiju, te ih nastoji povezati s lokalnim partnerima radi njihove realizacije.

Aktivnost 8. *Edukacija poduzetnika*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
Centar za poduzetništvo d.o.o.

Tijekom 2018. godine, Centar je proveo edukacije poduzetnika početnika te malih i srednjih poduzetnika na području Dubrovačko-neretvanske županije. Obradene teme na edukacijama i radionicama:

- Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
- Poduzetnik početnik
- Radionica za provedbu podmjere 6.2 „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“
- Računovodstvo za početnike
- Zaštita osobnih podataka (GDPR)
- Info platforma
- Kreditiranje ESI projekata javnog sektora
- Prezentacija mjera iz Programa ruralnog razvoja RH 2014. – 2020.
- Komunikacija i pregovaranje
- Naplata potraživanja
- Aserktivnost u poslovanju
- Kako pokrenuti vlastiti posao

Centar za poduzetništvo d.o.o. u naredne tri godine planira nastaviti s raznim edukacijama za poduzetnike početnike te male i srednje poduzetnike na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Provodit će se osnovne edukacije iz područja pokretanja vlastitog poslovanja, osnova poduzetništva te područja osnova računovodstva za obrte i trgovačka društva, kao i napredni

seminari iz područja računovodstva. Također se planiraju seminari na temu izvora financiranja, marketinga, pravnih aspekata poslovanja, poslovne psihologije. Ukoliko mogućnosti i uvjeti poslovanja budu dozvoljavali, a zainteresiranost polaznika bude prisutna, Centar planira organizirati i tečajeve stranih jezika te osnovne i napredne seminare iz područja informatike.

Aktivnost 9. *Savjetovanje i pomoć u izradi poslovnih planova i natječajne dokumentacije*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
Centar za poduzetništvo d.o.o.

Jedna od osnovnih djelatnosti Centra je savjetovanje u području investicija te izrada poslovnih planova i investicijskih projekata potrebnih prilikom prijave na razne kreditne linije. Pri izradi se upotrebljava standardna međunarodna metodologija, razumljiva domaćim i stranim financijerima poput Svjetske banke, EBRD-a, itd. Također, Centar savjetuje poduzetnike te izrađuje projekte za prijavu na domaće i međunarodne natječaje. Dakle, pruža sve informacije o aktualnim programima bespovratnih sredstva te stručno savjetovanje, izradu projekata, pomoć pri skupljanju dokumentacije i popunjavanju zahtjeva prilikom apliciranja poduzetničkih projekata na objavljene natječaje.

Osim navedenog, Centar u sklopu poslovanja vodi Poduzetnički inkubator Dubrovnik, informira i savjetuje poduzetnike o načinu osnivanja pojedinog gospodarskog subjekta, educira poduzetnike i one koji to namjeravaju postati kroz održavanje raznih seminara, prezentira javne pozive Dubrovačko-neretvanske županije, resornih ministarstava i EU fondova. Također, Centar surađuje s Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj kroz provođenje radionica i prezentacija kreditnih programa, surađuje s Poreznom upravom Ministarstva financija Republike Hrvatske te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

Aktivnost 10. *Suradnja s gospodarskim strukovnim organizacijama*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
JU Regionalna agencija Dunea
Centar za poduzetništvo d.o.o.

U 2019. godini Dubrovačko-neretvanska županija će nastaviti svoju suradnju s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom obrtničkom komorom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Područni ured Dubrovnik u svim aktivnostima koje pridonose unapređenju kvalitete proizvoda i usluga te novom zapošljavanju i investicijama kao što su (Sajam poslova, Projekt Dubrovačka gastro kvaliteta, investicijski sajmovi, sajmovi obrtništva i sl..).

Aktivnost 11. *Razvoj poduzetničkih potpornih institucija*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
Centar za poduzetništvo d.o.o.

Dubrovačko-neretvanska županija je prepoznala važnost izravnog uključivanja u razvoj malog i srednjeg poduzetništva i uređivanja poduzetničke potporne infrastrukture i institucija u koordinirano i efikasno djelovanje jedinstvenog sustava.

Poduzetnički inkubator Dubrovnik je započeo s radom početkom 2016.g. te je trenutno popunjeno svih 7 poslovnih prostora namijenjenih poduzetnicima. Pored osnovnih usluga

promicanja i poticanja poduzetništva, poduzetnički inkubator Dubrovnik pruža i prilagođene setove usluga ciljanim korisnicima u obliku stručnih savjetovanja i edukacija, smještaja, potpora i ostalih definiranih programom rada.

U okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija kojeg provodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, a koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj za Projekt izgradnje i opremanja poduzetničko-proizvodnog impulsnog centra u Pločama, Ugovorom KK.03.1.2.01.0005 o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020., odobrena su sredstva u iznosu od 10.053.908,71 kn. Razdoblje provedbe projekta je 1. studenog 2017. godine do 1. prosinca 2019. godine. Tijekom 2018. godine se provela za radove, izabran je stručni i projektantski nadzor te je započeta izgradnje poduzetničkog inkubatora. Projekt će biti završen u 2019. godini. Nositelj i koordinator aktivnosti je Dubrovačko-neretvanska županija.

Dubrovačko-neretvanska županija će se i dalje prijavljivati na programe koje provodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta kako bi proširilo mrežu poduzetničkih potpornih institucija na cijelo područje županije i na taj način pružilo veću podršku poduzetnicima u izlasku na tržište i olakšalo uvjete poslovanja u prvih godina postojanja.

Aktivnost 12. *Poticanje novih ulaganja i izvoznih programa*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
JU Regionalna agencija Dunea

Povećanje ulaganja i nove investicije temelje su gospodarskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta. Na planu institucionalne podrške zainteresiranim ulagačima, Dubrovačko-neretvanska županija i Regionalna razvojna agencija Dunea u suradnji s drugim institucijama (Zavod za prostorno planiranje DNŽ, Agencija za investicije i konkurentnost RH, Hrvatski zavod za zapošljavanje) pružaju informacije o zakonskim propisima RH, poticajima, poreznim olakšicama, raspoloživoj radnoj snazi, uvjetima i mogućnostima otvaranja trgovačkih društava, važećim poslovnim planovima i razvojnim mogućnostima, te sve druge informacije i pomoći koje su potrebne investitorima. Tijekom narednih godina planirane su sljedeće aktivnosti:

- informiranje potencijalnih investitora putem osobnog kontakta, publikacija (katalozi i dr.) i internet stranica www.dubrovnik-neretva.hr, www.dunea.hr;
- organizacija Dubrovnik Investment Forum-a www.investindubrovnik.com/hr
- umrežavanje svih institucija poduzetničke podrške u privlačenju potencijalnih ulagača.

Aktivnost 13. *Projekt „Kongresni centar“*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Dubrovačko-neretvanska županija nastavlja aktivnosti provedbe projekta „Kongresni centar“ koji je započeo 2015 godine u suradnji s Ministarstvom turizma s izradom studije – Koncept razvoja multifunkcionalnog kongresnog centra Dubrovnik izrađenom od tvrtke Horwath&Horwath Consulting d.o.o. u vrijednosti 225.000,00 kuna. Kao rezultat izrade studije, prvi put je dobivena profesionalna objektivna ocjena mogućnosti razvoja kongresnog centra, koja je dala osnovne naznake budućeg smjera djelovanja i potrebne okvire razvoja, sukladno trenutnim globalnim trendovima u MICE industriji, kao i ocjene tada tri potencijalne lokacije za izgradnju centra. Tijekom 2017. godine provedene su daljnje aktivnosti te su izrađena detaljna financijska studija pred-izvodljivosti za dvije lokacije (Babin kuk i

Srebreno), izrađenoj od tvrtka Horwath&Horwath Consulting d.o.o. (vrijednost ugovora je iznosila 622.500,00 kuna) sufinancirane od strane Ministarstva turizma Republike Hrvatske (361.300,00 kuna). Daljnje aktivnosti odnosile bi se na izradu urbanističko-arhitektonskog rješenja za odabranu lokaciju za gradnju Kongresnog centra. S obzirom na vlasničko pravni status obiju lokacija, planiraju se uspostaviti modeli budućeg javno-privatnog partnerstva ili partnerstva s Republikom Hrvatskom, a u ovisnosti s iskazanim interesima domaćih i međunarodnih renomiranih partnera. U svrhu pružanja potpore ovom projektu na zajedničkim sastancima s nadležnim ministarstvima iskazana je potpora ovom projektu.

Kako je osobito važno projekt osloniti na kako je osobito važno projekt osloniti na gospodarski sektor koji se bavi organizacijom ovakvih događanja te sudjeluje u samoj infrastrukturi potrebnoj za realizaciju istih, Županija je održala sastanak s predstavnicima vodeće svjetske grupacije u organiziranju velikih kongresnih događanja koji su iskazali spremnost za sudjelovanje u ovom projektu.

Aktivnost 14. *Projekt „Razvoj cikloturizma u Dubrovačko-neretvanskoj županiji“*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Na inicijativu Nacionalne koordinacije za razvoj cikloturizma pokrenut će se niz aktivnosti na promicanju i razvoju cikloturizma na području naše županije. To podrazumijeva popularizaciju cikloturizma i biciklizma kod lokalnih turističkih agencija, ali i u javnosti. Održati će se nekoliko edukativnih prezentacija primjera dobre prakse. U cilju uspostave EuroVelo rute 8 kroz našu županiju organizirati će se regionalna multisektorska koordinacija kako bi se definirala najbolja ruta, ali i pristupilo njenoj realizaciji u narednom periodu. Po odobrenju sredstava za izradu strateškog dokumenta za razvoj cikloturizma, koji je temelj za daljnje aplikacije za provedbu daljnjih projekata, pristupit će se izradi ovog dokumenta. Županija će koordinirati izradu strateškog dokumenta, u čiju će se izradu uključiti sustav turističkih zajednica, lokalna samouprava, Županijska uprava za ceste i Hrvatske ceste, turističke agencije i lokalni biciklistički klubovi.

Aktivnost 15. *Lokalne akcijske grupe - LAG*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more
JU Regionalna agencija Dunea d.o.o.

Lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) kroz stvaranje lokalnih partnerstva imaju zadatak izrade lokalnih razvojnih strategija te usmjeravanje i praćenje njihove provedbe uključujući korištenje sredstava potpore. LAG-ovi udružuju partnere iz javnog i privatnog sektora pazeći na uravnoteženu zastupljenost predstavnika postojećih lokalnih interesnih skupina koji dolaze iz različitih socio-ekonomskih sektora. LAG-ovi su originalni važan dio pristupa LEADER. Na području Dubrovačko-neretvanske županije su osnovana tri LAG-a:

- LAG Neretva koji obuhvaća gradove Metković, Ploče i Opuzen te općine Kula Norinska, Slivno, Pojezerje i Zažablje
- LAG 5 koji obuhvaća grad Korčula i općine Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Orebić, Trpanj, Janjina, Ston, Mljet i Dubrovačko primorje
- FLAG Južni Jadran (Lokalna akcijska grupa u ribarstvu) je partnerstvo predstavnika gospodarskog sektora ribarstva, civilnog i javnog sektora osnovano s namjerom izrade i provedbe Lokalne razvojne strategije u ribarstvu (LRSR) svog područja i lakšeg povlačenja sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo.

Županija prati rad LAG-ova i potiče njihov rad kroz podršku u radu te potporama za provedbu razvojnih projekata na našem području kroz sufinanciranje aktivnosti putem javnog poziva.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 16. *Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Člankom 11. Zakona o energetske učinkovitosti (Narodne novine broj 127/14.), za jedinice područne (regionalne) samouprave propisana je obveza donošenja Akcijskog plana energetske učinkovitosti. Akcijski plan je planski dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje u skladu sa Nacionalnim akcijskim planom, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinicama područne (regionalne) samouprave. Godišnji plan je planski dokument koji je izrađen u skladu sa Akcijskim planom i donosi se za razdoblje od jedne godine.

Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela – CEI – Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija. Godišnji plan donosi izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Prati se potrošnja svih energenata u objektima u županijskom vlasništvu, kako bi se utvrdila razina potrošnje te mogućnosti ulaganja kako bi se postigli energetske učinkovitiji rezultati ukupnih troškova objekata.

Aktivnost 17. *Centar kompetencija za agrume*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Javna ustanova RA Dunea

U okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Ministarstvo gospodarstva raspisalo je natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava za Podršku razvoju Centara kompetencija s ciljem poboljšanja inovacijskog okruženja i povećanja aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru.

Dubrovačko-neretvanska županija u suradnji s Javnom ustanovom Regionalna agencija DUNEA pokrenula je partnerske konzultacije tijekom 2014. godine s poduzetnicima u sektoru agrumarstva na području Županije te svim relevantnim znanstvenim institucijama u Hrvatskoj i šire, u cilju uspostave Centra kompetencija koji bi omogućio razvoj i transfer novih proizvoda, tehnologija i znanja u sektor agrumarstva. Tijekom partnerskih konzultacija odabrani su: optimalni model CEKOM-a, upravljača struktura, utvrđeni projektni partneri i područja suradnje (pojedini IRI projekti (Istraživanje – razvoj - inovacije bazirani na „učinkovitoj suradnji“) te potreba za razvojno-istraživačkom infrastrukturom koja je direktno povezana s predloženim partnerskim aktivnostima istraživanja i razvoja.

Vizija Centra kompetencija za agrume je postati pokretač održive i konkurentne proizvodnje i prerade prehrambenih proizvoda, prvenstveno agruma, na krajnjem jugu Hrvatske putem integracije znanja, novih tehnologija i inovacija s postojećom proizvodnjom i preradom u svrhu podrške održivom razvoju regije i širenju turističke ponude

U cilju provedbe zacrtanih IRI projektnih aktivnosti u sklopu CEKOM projektnog prijedloga, ali i budućih aktivnosti Centra potrebna je nabava regionalne razvojno-istraživačke opreme, a isto pretpostavlja stvaranje odgovarajućih prostornih uvjeta u kojima će se oprema smjestiti. Prostorni će uvjeti biti osigurani izgradnjom nove zgrade u Poduzetničkoj zoni Opuzen te uređenjem pokusnih nasada na 2 lokacije – Opuzen i kontrolni nasad u Čibači gdje će se vršiti znanstvena istraživanja s gospodarskom primjenom.

IRI projekt „Iskorištavanje prirodnog potencijala doline Neretve za proizvodnju novih funkcionalnih proizvoda od agruma“ sastoji se od 2 komponente: Iskorištavanje prirodnog potencijala doline Neretve za proizvodnju visokokvalitetnih sokova i marmelada od agruma i Iskorištavanje nusproizvoda plodova citrusa u proizvodnji novih funkcionalnih proizvoda i eteričnih ulja, koji će rezultirati razvojem 2 nova proizvoda baziranih na agrumima. Zbog specifičnosti uzgoja i slanosti tla koja utječe na poticanje povećane biosinteze biokativnih spojeva (polifenola i karotenoida) plodovi mandarine te kora kao nusproizvod osim u proizvodnji marmelada i sokova se mogu koristiti u dobivanju proizvoda dodane vrijednosti i/ili funkcionalnih proizvoda. Bitno je naglasiti da će proizvodi biti bazirani na neretvanskoj mandarini zaštićene izvornosti što znači da će se uz korištenje poznatih tehnoloških procesa (uz određene inovativnosti i u ovim postupcima, bazirajući se na optimiranje uvjeta proizvodnje sukladno krajnjem ciljanom proizvodu) i rezultata pripreme proizvoda od agruma dobiti nove proizvode koji zbog svoje izvornosti, karakterističnih bioloških i senzorskih svojstava predstavljaju potpuno novi proizvod na tržištu (globalno).

Aktivnost 18. *Javni poziv za dodjelu potpora male vrijednosti u poljoprivredi*
Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Na osnovu donesene Odluke o potporama u poljoprivredi Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 2016. do 2020. godine, utvrđene su aktivnosti u poljoprivredi za koje će Dubrovačko-neretvanska županija u razdoblju od 2016. do 2020. godine dodjeljivati potpore male vrijednosti te kriteriji i postupak dodjele potpora poljoprivredi. Potporama male vrijednosti (u daljnjem tekstu: potpore), u smislu ove Odluke, podrazumijevaju se bespovratna novčana sredstva koja se iz Proračuna Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Proračun) sukladno pravilima EU o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju propisanim Uredbom Komisije (EZ) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na de minimis potpore (dalje u tekstu: Uredba 1407/2013) i Uredbom Komisije (EZ) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (u daljnjem tekstu: Uredba 1408/2013). Uredba 1408/2013 a dodjeljuju se za slijedeće aktivnosti:

- Okrupnjavanje poljoprivrednog posjeda i uređenje poljoprivrednog zemljišta
- Ulaganje u podizanje trajnih nasada
- Subvencije po danim kreditima
- Ekološka proizvodnja
- Potpora za preporuku gnojidbe i analize tla
- Posebne mjere pomoći za sektor stočarstva
- Potpora malim kapitalnim investicijama u poljoprivrednoj proizvodnji
- Potpora malim kapitalnim investicijama u prerađivačkoj proizvodnji
- Priprema projektno-tehničke dokumentacije za ulaganja u poljoprivredno-prerađivačku industriju
- Potpora zajedničkom djelovanju poljoprivrednih gospodarstava

Podmjera 10.1. Poticanje osnivanja novih poljoprivrednih zadruga i udruga koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i/ili preradom poljoprivrednih proizvoda i/ili agroturizmom

Podmjera 10.2. Poticanje rada zadruga i udruga

- Potpora županijskih proizvoda-stvaranje, promidžba i prodaja županijskih proizvoda

Podmjera 11.1. Stvaranje prepoznatljivog županijskog proizvoda

Podmjera 11.2. Promidžba i prodaja županijskog proizvoda

- Potpora za uvođenje sustava navodnjavanja na poljoprivrednim površinama
- Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti
- Potpora izlagačima za sudjelovanje na poljoprivrednim manifestacijama i događanjima

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Aktivnost 19. *Projekt navodnjavanja*

Nositelj aktivnosti: Upravni odjel za gospodarstvo i more

Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) sastavni je dio dugoročnog programa razvoja vodnog gospodarstva i poljoprivrede Hrvatske. U njegovoj izradi korištena su iskustva država s dugom tradicijom izgradnje i korištenja sustava za navodnjavanje. Na osnovu sistematiziranih prirodnih potencijala vode i tla te definiranih kriterija kao i primjene suvremenih metoda, izrađena je karta prioriteta područja za navodnjavanje u RH. Sastavni dio izrade NAPNAV bio je i prikaz postojećeg stanja u poljoprivredi s pokazateljima o prinosima biljnih kultura sa i bez korištenja sustava navodnjavanja. To je preduvjet racionalnog i korištenja sustava za navodnjavanje koji su u funkciji promjene strukture poljoprivredne proizvodnje kao i ostvarenja visokih i stabilnih prinosa biljnih kultura.

Vezano za provedbu Nacionalnog projekta navodnjavanja (NAPNAV) na području Dubrovačko-neretvanske županije planirane su slijedeće aktivnosti vezane za izgradnju budućih sustava navodnjavanja (SN):

- izgradnja sustava javnog navodnjavanja donja Neretva Podsustav Glog završetak gradnje u 2020. godini.
- projektiranje i početak gradnje sustava javnog navodnjavanja donja Neretva Podsustav Koševo Vrbovci.
- izrada idejnog projekta sustava javnog navodnjavanja polja na otoku Korčuli (SN Malo blato Lumbarda, SN Čarsko polje, SN Smokvičko polje, SN Vrbovica i Kruševo i SN Bradat) gdje se provedenom anketom ustanovi zainteresiranost krajnjih korisnika.
- hidrogeološka studija o mogućnosti zahvaćanja podzemne vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina na području Dubrovačko-neretvanske županije kojom će se locirati lokacije potencijalno pogodne za izradu bušotina za potrebe navodnjavanja.

IZVORI FINANCIRANJA I POSTUPAK DODJELE SREDSTAVA

Članak 8.

Provedba Programa se financira iz sljedećih izvora:

- Proračun Dubrovačko-neretvanske županije,
- udružena sredstva s nadležnim ministarstvima po pojedinim projektima,

Članak 9.

Postupak dodjele sredstava potpore po pojedinoj aktivnosti definirana je svakim pojedinim programom pojedine aktivnosti, uvažavajući temeljne principe:

- 2 transparentnosti postupka dodjele sredstava potpore,
- 3 osiguravanje jednakih uvjeta dodjele sredstava potpore svim potencijalnim korisnicima Programa.

Na potpore se primjenjuju odredbe Zakona o državnoj potpori („Narodne novine“ broj 47/14.), Uredbe Komisije (EZ) broj 1407/2013. od 18. prosinca 2013. godine o promjeni članka 107. i 108. Ugovora o financiranju Europske unije na de minimis potpore i kao takve se prijavljuju u Registar državne potpore koji vodi Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Članak 10.

Program poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. 2021. godinu provode sve institucije županije zajedno s poduzetničkim potpornim institucijama kao partnerima.

Dubrovačko-neretvanska županija je nositelj svih aktivnosti Programa osim u slučajevima kada tu obavezu po pojedinoj aktivnosti ili dijelu aktivnosti prenese na neku od sljedećih institucija:

- 4 Centar za poduzetništvo d.o.o.,
 - 5 Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije - Dunea
- Za provedbu Programa unutar Dubrovačko-neretvanske županije odgovorna su nadležna upravna tijela sukladno navedenim aktivnostima (nositeljima) po pojedinim člancima ovog Programa.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

U skladu sa odredbama ovog Programa Župan imenuje članove Povjerenstva po pojedinim aktivnostima iz Programa najkasnije u roku od 15 dana od dana potpisivanja ugovora za odnosne kreditne linije ili objave javnog poziva po pojedinoj programskoj aktivnosti.

Na prvoj sjednici Povjerenstvo donosi Pravilnik o radu povjerenstva.

Članak 12.

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije".

Klasa:311-01/18-01/23

URBROJ: 2117/1-04-18-XX

Dubrovnik, XX prosinca 2018. godine

**Predsjednica
Županijske skupštine**

Dr.sc. Vilma Kosović dr.med.

Dostaviti:

1. "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", ovdje
2. Upravni odjel za gospodarstvo i more, ovdje
3. Županijska skupština, ovdje
4. Pismohrana

**REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA**

Upravni odjel za gospodarstvo i more

Klasa: 311-01/18-01/23

Urbroj: 2117/1-08-18-1

Dubrovnik, 03. prosinca 2018. godine

**DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
n/p župan**

**PREDMET: Program poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. – 2021. godine
- nacrt prijedloga, dostavlja se**

Upravni odjel za gospodarstvo i more izradio je prijedlog Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. – 2021. godine.

U prilogu Vam dostavljamo nacrt prijedloga Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. – 2021. godine sa prijedlogom Zaključka te predlažemo da isti uputite Županijskoj skupštini na nadležno odlučivanje.

S poštovanjem,

v.d. P R O Č E L N I K

Ivo Klaić, mag.ing.admin.nav.

Prilog:

- prijedlog Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. – 2021. godine
- prijedlog Zaključka o prihvaćanju Programa

Na temelju članka 35. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj 7/09., 10/10., 3/13., 4/15. – pročišćeni tekst i 6/18.), Župan Dubrovačko-neretvanske županije donio je

Z A K L J U Č A K

Utvrdjuje se nacrt prijedloga Programa poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019. – 2021. godine i prosljeđuje Županijskoj skupštini na raspravu i prihvaćanje.

KLASA: 311-01/18-01/23
URBROJ: 2117/1-01-18-2

Dubrovnik, 03. prosinca 2018. godine

Ž U P A N

Nikola Dobrosravić, prof.

Dostaviti:

1. Županijskoj skupštini, ovdje
2. Evidencija, ovdje